FlexNyt – Uge 32, 2025

Indhold

- **Mark**
- Ny bekendtgørelse og vejledning om obligatoriske målrettede efterafgrøder trådte i kraft den 1. august
- Grøn ordning genåbner: Søg permanent ekstensivering i 2026
- Nye regler for sprøjtejournalføring og -indberetning
- Udlæg af kløvergræs i sensommeren
- Bekæmpelse af kvik og rodukrudt med glyphosat før høst ved pletsprøjtning
- **Får**
- Kontrol i besætninger med små drøvtyggere vedrørende dyrevelfærd, smittebeskyttelse og anmeldepligt
- **Kursus**
- Bliv klar til hjortehold med lovpligtigt kursus
- **Arrangement**
- Grisekongres 2025

MARK

Ny bekendtgørelse og vejledning om obligatoriske målrettede efterafgrøder trådte i kraft den 1. august

Se om din bedrift er omfattet af et krav om obligatoriske efterafgrøder. Og læs hvordan du lever op til kravet, og hvilke alternativer du kan anvende.

Sådan kan du se, om du er omfattet af et krav

I Internet Markkort kan du se, om du har marker inden for et eller flere af de kystvandop-lande, hvor der et krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i 2025. I Gødningskvote- og efterafgrødeskemaet (GKEA) kan du se dit krav i hektar.

Se hvordan du gør her.

Grøn ordning genåbner: Søg permanent ekstensivering i 2026

Tilskudsordningen 'Permanent ekstensivering' skal fra 2026 være med til at udtage sårbare tørvejorde og vådområder til gavn for miljø, klima og biodiversitet. Du kan søge tilsagn om permanent ekstensivering fra februar 2026.

Permanent ekstensivering er et redskab, der bidrager til at opnå målene for klima og miljø i aftalen om Grøn Trepart. Samtidig medvirker permanent ekstensivering til at opnå bedre biodiversitet på arealerne, da du kan lave tiltag til at fremme natur og biodiversitet på arealet.

I 2026 målrettes permanent ekstensivering, så ordningen alene kan søges til arealer, der enten er registreret som kulstofrige landbrugsarealer eller arealer med højt kvælstofindsatsbehov i vandplanerne.

Læs mere her.

Nye regler for sprøjtejournalføring og –indberetning

Miljøstyrelsen har den 4. juli 2025 offentliggjort de nye regler og en udførlig vejledning. Reglerne træder i kraft 1. august 2025. Læs om de vigtigste ændringer.

Reglerne er ændret på følgende punkter:

1. Journalen skal fremover indeholde flere oplysninger, nærmere betegnet skal der angives vækststadier for alle bekæmpelsesmidler, som på etiketten har retningslinjer vedr. vækststadier. Det vil i praksis betyde, at alle sprøjtninger bør angives med vækststadie i journalen. Desuden skal der for produkter med bimærke angives starttidspunkt (i hele time) for sprøjtninger, der udføres i blomstrende afgrøder. Endelig er der fremover udtrykkeligt krav om angivelse af både markens fulde areal samt det behandlede nettoareal (med to decimaler) i journalen.

2. Sprøjtejournaler skal fremover føres digitalt. Der gælder en overgangsperiode frem til 2030, hvor journaler for jordbrugsvirksomheder skal foreligge på digital form senest 31. januar for det dyrkningsår/vækstår, som slutter 31. juli året før. Den første gang, sprøjtejournaler skal foreligge digitalt, er 31. januar 2027 for vækståret 1. august 2025 til 31. juli 2026. Bruger du f.eks. FarmTracking / Næsgaard Mobile, er det krav allerede opfyldt.

3. Krav til maskinstationer. Reglerne præciserer, hvorledes maskinstationer/entreprenører (udførende part) og ejere/brugere af arealerne fremover begge skal føre journal over udførte sprøjtninger. Det betyder i praksis, at der skal være en udveksling af sprøjte-journaldata mellem de udførende virksomheder og ejere/brugere, så der foreligger journaler hos begge parter, og CVR-nummer for både den udførende part og ejer/bruger skal fremgå. Der gælder en et-årig overgangsordning for anførsel af to CVR-numre i journalen frem til 31. juli 2026. På den måde er der tid til at tilrette IT-systemer mv., der skal løse denne udfordring.
4. Indberetning på markniveau. For de fleste afgrøder skal indberetning af sprøjte-journaldata ske på markniveau mod tidligere på afgrødeniveau. Der gælder visse undtagelser fra disse regler, som er nærmere beskrevet i vejledningen. Hvis du fører din journal digitalt, vil det automatisk komme til at ske fremover.

   Læs mere her.

Udlæg af kløvergræs i sensommeren

Af SEGES Innovation, Torben S. Frandsen

Ved etablering af udlæg af kløvergræs i sensommeren er målet at få en stor andel af græsmarksbælgplanter. Ved tidlig etablering i den første tredjedel af august er gevinsten en større andel af kløver og 1.000-1.300 FE mere pr. ha end ved etablering omkring 1. september.

Metoden med udlæg i sensommeren er egnet på alle jordtyper på nær på lavbundsjord med et højt humusindhold, da humusjord ofte vil fryse op i vinterperioden og derved sprænge rødderne på græs- og kløverplanterne.

Kløvergræsblandinger og arter der egner sig til udlæg i sensommeren

Slætblandingerne med kløver, nummer 20, 22, 34, 35, 42, 43, 45 og 47, kan etableres med rimelig sikkerhed i sensommeren.

Udsædsmængden bør være 30-33 kg pr. ha. Især i blandinger med rajsvingel, som blanding 45 og 47, er det vigtigt, at udsædsmængden hæves i forhold til mængden i foråret, da rajsvingel har en stor frøvægt.

Slætblandinger med et betydeligt indhold af strandsvingel, nummer 36, 40, 41, 49 og 50, skal etableres medio august, og egner sig bedst til udlæg om foråret. Det samme gælder græsblandinger med et stort indhold af småfrøede arter som timote.

Blanding nummer 48 med et stort indhold af lucerne egner sig ikke til udlæg i sensommeren.

Seneste gennemsnitlige såtidspunkt for de forskellige græsmarksarter

10.-15. august:

Langsomtvoksende græsarter som strandsvingel, rajsvingel af strandsvingeltypen, engsvingel, timote, engrapgræs og rødsvingel. Sildig alm. rajgræs.

1. september:

Tidlig alm. rajgræs, middeltidlig alm. rajgræs og rajsvingel af rajgræstypen samt hvid- og rødkløver.

10. september:

Hybrid-rajgræs.

15. september:

Ital. rajgræs.

Udlæg af græsmarksbælgplanter i renbestand

Udlæg af græsmarksbælgplanterne rødkløver og lucerne i renbestand i efteråret anbefales ikke, da det kan være forbundet med betydelig risiko for en langsom/dårlig etablering. Især lucerne i renbestand har en meget svag konkurrence over for enårigt ukrudt, og kan blive domineret af enårigt rapgræs, hvilket er ødelæggende for udbyttet det efterfølgende år.

Sådybde

En korrekt indstilling af sådybden er stadigvæk en udfordring, selv med den nye teknik, så indstil såmaskinen korrekt. I kløvergræs må man gerne kunne se ca. 10 % af frøene i såsporet efter såning. Den korrekte sådybde på 1 til maksimum 2 cm er meget vigtig.

På flere arealer med kløvergræs er bestanden af kløver helt utilstrækkelig til at give et højt indhold af protein. Det skyldes ofte, at kløverfrøene sås for dybt og for sent, og dermed bliver andelen af kløver for lav. For dyb såning har især stor betydning for bestanden og fremspiringshastigheden af hvidkløver.

Højere kløverandel giver højere foderoptagelse og mælkeydelse

På konventionelle bedrifter er gevinsten for at have kløver med i blandingen et øget udbytte af foderenheder på 10 % og et øget udbytte af råprotein på over 25 %, hvor der har været gødet med 230 kg kvælstof pr. ha.

Under økologiske forhold, hvor der kun er gødet med ca. 90 kg kvælstof i gylle pr. ha, er effekten af kløver endnu større. Udbyttet af foderenheder er øget med ca. 35 %, og udbyttet af råprotein er øget med over 50 % i forhold til rent græs.

Du kan læs mere her (siden kræver login til LandbrugsInfo).

Bekæmpelse af kvik og rodukrudt med glyphosat før høst ved pletsprøjtning

Det er kun tilladt at anvende glyphosat til pletsprøjtning mod flerårigt ukrudt før høst i foderafgrøder. Pletsprøjtning er i bekæmpelsesmiddelbekendtgørelsen defineret som behandling med plantebeskyttelsesmidler på mindre områder af arealerne med foder-afgrøder. I sprøjtejournalen angives det areal, som er behandlet mod flerårigt ukrudt før høst.

Konsumafgrøder

Det er ikke tilladt at anvende glyphosat i konsumærter, korn til malt, havre til gryn og brødkorn (rug, hvede, byg, triticale og spelt) efter fremspiring af afgrøden. Desuden er det ved levering af maltbyg et krav fra aftagerne, at der ikke er anvendt glyphosat før høst. Kornbranchen kører derfor kontrolprogram, der skal sikre, at den danske maltbygproduk-tion er fri for rester af glyphosat.

Korn til udsæd

Korn beregnet til udsæd må, ifølge kontrakt om fremavl, ikke behandles med glyphosat-midler før høst. Glyphosat medfører en vis andel unormale spirer, og der er risiko for at nedsætte vitaliteten.

Kvikbekæmpelse

Før høst har kvikken en stor bladmasse i forhold til mængden af udløbere, hvilket er årsag til, at der opnås højere effekt af glyphosat før høst end ved anvendelse i stub eller ved nedvisning af efterafgrøde. Når der på grund af efterafgrøder eller GLM-krav sprøjtes efter den 20. oktober eller senere afhængig af de specifikke krav til destruktion eller

plantedæk-kekrav, er effekten langsommere, men glyphosat virker så længe der er vækst.

Du kan læse mere her.

FÅR

Kontrol i besætninger med små drøvtyggere vedrørende dyrevelfærd, smittebeskyttelse og anmeldepligt

Fra august til og med december 2025 vil Fødevarestyrelsen gennemføre en kontrolindsats i fårebesætninger om håndtering af syge og tilskadekomne dyr, smittebeskyttelse og anmeldepligt. Indsatsen vil også have fokus på den anmeldepligtige husdyrsygdom Bluetongue som følge af den aktuelle smitte i Danmark.

I august 2024 kom den anmeldepligtige husdyrsygdom BTV igen til Danmark. Over 1.000 besætninger er siden blevet udsat for smitte, og smitten forventes fortsat, at spredes i 2025. BTV er en sygdom, som kan ramme drøvtyggere, og smitten spredes via blodsugende mitter.

Læs mere her.

KURSUS

Bliv klar til hjortehold med lovpligtigt kursus

Tilmeld dig det lovpligtige kursus for hjorteavlere fra den 15.-17. september i Aarhus.

Har du planer om at starte med hjortehold – eller har overtaget en eksisterende hjortefarm, så skal du ifølge bekendtgørelse nr. 1497 gennemføre det lovpligtige kursus. Kurset giver dig den nødvendige viden og de praktiske redskaber til en ansvarlig og professionel drift af hjorteproduktion.

Du får indblik i alt fra foder, sundhed og sygdomme til reproduktion og slagtning – og ikke mindst lovgrundlaget for at holde hjorte.

På kurset møder du erfarne undervisere fra både Fødevarestyrelsen og rådgivningsbran-chen samt andre kursister i samme situation. Derudover er et besøg på en hjortefarm en del af programmet.

Lyder det ikke spændende? Se programmet for de tre dage her.

Der er kun et begrænset antal pladser, så skynd dig at tilmelde det lovpligtige kursus.

Tilmeldingsfristen er den 13. august, tilmeld dig allerede nu.

ARRANGEMENT

Grisekongres 2025

Sæt allerede nu kryds i kalenderen **21.–22. oktober 2025**, når hele branchen samles i Herning til to dage fulde af ny viden, skarpe debatter, netværk – og naturligvis fest.